

BFN-Nyt **2/2021**

Biologisk Forening for Nordvestjylland
Ørhagevej 189, Klitmøller, 7700 Thisted
www.biologiskforening.dk
*Foreningens formål er at øge kendskabet til
og interessen for naturen i Nordvestjylland*

Foreningens aktiviteter

Oktober – december 2021

Sensommermøde 2021

Lørdag d. 30. oktober kl. 12.00 – ca. 16.00
i Tved Gl. Skole, Hanstholmvej 64

Program:

Kl. 12.00	Frokost
Kl. 13.30	Jan Durinck giver en status for undersøgelserne af flagermus.
Kl. 14.30	Kaffe
Kl. 15.15	BFNs Naturklub for børn er for tiden én af foreningens væsentligste aktiviteter.
Karen Luise Rindom fortæller om projektet.
Kl. 16.00	Afslutning.

Temaaften om naturen i det vestlige USA

Onsdag d. 10. november 2021 kl. 19.30 i Hummerhuset i Klitmøller

Poul Nystrup Christensen har været rundt i områder ikke alt for langt væk fra staten Colorado og har besøgt naturområder i det sydvestlige Utah (Zion og Bryce), nationalparken Yellowstone, samt naturlokaliteter i South Dakota. Desuden har han besøgt en del naturlokaliteter i Colorado.

Jørgen Nordkvist har besøgt en ørkennationalpark i Californien samt Sequoia Nationalpark. Desuden vil han fortælle om forskellige kystområder i Californien, Oregon og staten Washington. Hovedfokus vil ligge på kystområderne langs Stillehavet.

EVT. kontakt: Jørgen Nordkvist, tlf. 9792 4165.

Årets naturoplevelser i 2020-2021

Onsdag d. 24. november 2021 kl. 19.30 i Hummerhuset, Ørhagevej 189 i Klitmøller

BFNs halvårlige møde hvor medlemmerne via billeder og andet har mulighed for at fortælle om nogle af de spændende naturoplevelser, de har haft i ind- og udland i 2020 eller 2021. Foreningens medlemmer opfordres til at møde op og fortælle om stort og småt fra naturen. Dog hvis du har mere end en halv snes billeder bedes du kontakte Jørgen Nordkvist på nordkvist@mail.dk eller 2342 9768.

Foreløbige lange indlæg:

Anna og Svend Hamborg vil fortælle om en tur til Gambia. De besøgte i februar 2020 Gambia i Vestafrika. Gambia er mindre end Jylland, men rummer et utal af spændende fugle, både arter vi ikke kender på vore breddegrader, men også en del af vore trækfugle på deres vinterophold. Samtidig vil de fortælle lidt om samfundet og en meget imødekommende befolkning, som er let at kommunikere med, da det er en gammel engelsk koloni, og derfor er engelsk stadig det officielle fællessprog.

Børge Petersen vil fortælle om det tropiske paradys Seychellerne. Der vises billeder fra hovedøen Mahe og fra fugleparadiset Bird Island, hvor der ud over mange fugle også er havskildpadder og kæmpe landskildpadder. Der er mange endemiske arter på øerne, og Børge vil vise nogle af dem.

Julemødet

Onsdag den 1. december kl. 19.30 i Hummerhuset, Ørhagevej 189, 7700 Thisted

Foreningens traditionsrige julemøde, hvor det faglige træder til side for det sociale. Der vil blive serveret gløgg og æbleskiver og ellers hygget med snak og en lille konkurrence.

Fugletur til Agger Tange

Lørdag den 8. januar 2022 kl. 9.00

Mødested: færgelejet

Turleder Elly Hansen (2946 7553) og Hans Henrik Larsen (2660 8660)

Arrangeret i samarbejde med BFNs Naturkurser - Fuglestudiekreds

BFNs Naturklub for børn

Program efteråret 2021

Dato	Tema & vejleder	Sted	Ansvarlige
18. september 9.00 – 12.00	Svampe v. Ditte Svendsen	Naturcenter Tved Gl. Skole	Bodi, Lisbeth, Lillian
9. oktober 9.00 – 12.00	Stranden v. Sinne Harbo	Hummerhuset, Klitmøller	Nanna, Knud-Allan
23. oktober 9.00 – 12.00	Fisketur v. Søren M. Kragh	Førby Sø	Nanna, Knud-Allan
6. november 09.00 – 12.00	Byg din egen redekasse v. Lars Smith	Naturcenter Tved Gl. Skole	Bodil, Lisbeth, Lillian

Kom med BFNs Naturklub ud i naturen.

Få fede oplevelser og lær en masse om naturen sammen med andre børn.

Sædvanligvis mødes vi ved Naturcenter Tved Gl. Skole, Hanstholmvej 64, 7700 Thisted

Tjek programmet på Biologisk Forening for Nordvestjylland:

<https://biologiskforening.dk/bfns-naturklub-program/>

De enkelte møder er selvstændige forløb, og man kan således sagtens være med, selvom man skulle være forhindret en enkelt gang eller to. Klubben er primært for børn, der går i 0. til 6. klasse. Du må gerne tage en forælder eller bedsteforælder med. Eneste betingelse for deltagelse er at tegne et juniormedlemskab af BFN for 100,-kr pr. år. For yderligere information kontakt:

Karen Luise Rindom karenluiserindom@gmail.com eller på 60 930849

Vel mødt i Naturklubben for børn, Naturcenter Tved Gl. Skole, Hanstholmvej 64, 7700 Thisted.

BFN's Naturkurser tilbyder

Fuglestudiekreds

Studiekredsen foregår på Koldby skole (indgang fra Kastanievej) fra kl. 19.00 til kl. 21.30.

Der er én mødeaften om måneden for hvert hold. På begge hold vil der være mulighed for at udveksle oplysninger om, hvilke fugle man har set siden sidst. På fællesholdet vil der, de fleste aftener, være en foredragsholder. På begynderholdet snakker vi om de fugle, som er aktuelle netop nu. Vi lærer også de almindelige fuglestemmer, som vi kan høre i vore haver. På hvert månedsmøde introduceres næste ekskursion til en lokalitet i området.

Bemærk: Man kan deltage på begge hold og på alle ekskursioner for samme pris.

Pris: 100,- kr. (unge under 14 år 50 kr.) til dækning af annonceudgifter mm.

Bemærk: Man kan deltage på begge hold og på alle ekskursioner for samme pris.

Studiekredsleder: Elly Hansen tlf. 29 46 75 53

Datoerne bliver: Det store hold: 17/8, 14/9, 12/10, 16/11, *7/12

Begynderholdet: 24/8, 28/9, 26/10, 23/11, *7/12

*Fælles afslutning for begge hold, med foredrag, æbleskiver og hyggeligt samvær.

Ekskursioner:

18. september. Ulvedybet. Kjelstrup p-plads kl. 7.00

16. oktober. Veststadil Fjord. Draget Thyholm kl. 7.30

20. november. Hanstholm Havn og Roshage. Roshage kl. 8.00

Bestyrelsens beretning for 2020

Som fremlagt på ordinær generalforsamling den 21. august 2021 i Tved

Covid-19

Mange af foreningens sædvanlige aktiviteter bærer i årets løb præg af pandemien. Bestyrelsen besluttede at aflyse generalforsamlingen og udskyde foreningens jubilæum, men mange andre aktiviteter er også aflyst eller forsinket i årets løb. Årsberetningen for 2019 er sammen med regnskaberne udsendt via Naturnyt. På hjemmesiden har vi orienteret medlemmerne om de mange aflysninger, og på de grønne sider i Naturnyt samt en ekstra udsendelse er medlemmerne yderligere blevet orienteret.

Det at være sammen om foreningsaktiviteter har været vanskeliggjort i årets løb, men vi ser frem til i løbet af 2021 igen at få gang i arrangementerne.

Som det fremgår af den følgende beretning, har der dog på trods af pandemien været gang i mange aktiviteter i det forgangne år.

Bestyrelsen

Bestyrelsen har i årets løb afholdt 7 møder. Vi har i år gjort mere brug af mail- og telefonkontakt imellem bestyrelsens medlemmer for at kunne træffe nødvendige beslutninger.

Medlemsarrangementer

Der var programsat i alt 20 medlemsarrangementer i 2020, men af disse er der kun gennemført 12, idet de øvrige er aflyst pga. Corona.

Første arrangement var den traditionsrige fugletur til Agger Tange den 4. januar.

2 gange om året fortælles og vises billeder fra medlemmernes naturoplevelser, oftest fra medlemmernes rejser. Den 15. januar var der 24 deltagere til at høre om Kreta og Ecuador, mens efterårsarrangementet blev aflyst.

Planlægning af foreningens arrangementer finder sted på medlemsmøder forår og efterår for de kommende halvår. I 2020 fandt disse møder sted den 20. februar og den 17. september med henholdsvis 7 og 12 deltagere.

Den 26. februar var der 24 deltagere til temaaften om Grønland. Herefter var forårsarrangementerne aflyst, indtil den 14. juni, hvor 60 personer deltog i Vilde Blomsters Dag i Glæde. Arrangementet blev gennemført i samarbejde med Dansk Botanisk Forening og Thisted Kommune.

5 personer bidrog på arbejdsdagen den 20. juni i Tved Gl. Skole.

Foreningens 50års jubilæum blev markeret den 15. august i haven i Tved Gl. Skole, hvor 65 personer deltog.

Den 21. august var 17 deltagere på ekskursionen til Vullum Sø for at finde Hedepletvinge, og den 6. september var der svamperur til Nystrup plantage med 15 deltagere.

Sensommermødet blev holdt den 24. oktober i Tved Gl. Skole, hvor 11 personer deltog. På det tidspunkt var der igen indført Corona restriktioner, som omfattede deltagerbegrænsning og krav om tilmelding.

Arrangementer resten af året blev aflyst.

Medlemstal

Medlemstallet var ved udgangen af året 418, hvilket er en lille fremgang i forhold til året før. Fremgangen skyldes til dels en stigning i antallet af juniormedlemmer. Der gøres en stor indsats for at hverve

medlemmer, og det skal vi endelig fortsætte med. En stor og stabil medlemsskare er forudsætningen for en forening som BFN.

Foreningens 50 års jubilæum

BFN kunne den 4. april 2020 fejre 50 års jubilæum, men arrangementet måtte aflyses. I stedet fejrede vi jubilæet ved en havefest i Tved Gl. Skole den 15. august 2020. Vejret var fint, og de 65 deltagere havde en hyggelig dag og aften.

Jubilæet blev også markeret med en jubilæumsbog, som med det 50-årige perspektiv beskriver den nordvestjyske naturs udvikling samt i kort form belyser foreningens aktiviteter. Jubilæumsbogen blev ved årsskiftet udsendt til medlemmerne.

Naturnyt

I 2020 udkom 3 numre af medlemsbladet Naturnyt, og BFN-Nyt udsendes som indlæg i bladet med informationer om foreningens mange aktiviteter. Både Naturnyt og BFN-Nyt er vigtige medier, og der skal her lyde en tak til redaktionerne for en utrættelig indsats for at sikre bladenes høje niveau.

Hjemmesiden

Hjemmesiden har været et vigtigt redskab i forbindelse med kommunikationen med medlemmerne under Corona krisen, og det er vurderingen, at flere har benyttet sig af at orientere sig om arrangementerne via hjemmesiden.

BFN's Forlag

Forlaget havde i 2020 en omsætning på 137.279 kr. - hvilket er omkring gennemsnittet for de seneste halvsnes år. Den største omsætning har der været på Jens Chr. Schous nyeste bog "Så forandret – Danmarks natur gennem 200 år" – men også "Danmarks vandplanter", "Danmarks græsser", "Danmarks halvgræsser" samt "Botaniske lokaliteter i Nordvestjylland" har solgt godt.

Forlagets eneste udgivelse i 2020 var "Guldsmede og vandnymfer i Nationalpark Thy" – en "smal" bog som formentligt kun har et lille publikum – og derfor nok ikke blive den store sællert – men en bog, som forlaget bør udgive i henhold til foreningens formålsparagraf, og som det er muligt at udgive på grund af overskuddet fra især Jens Chr. Schous bøger.

I slutningen af 2020 blev redaktionen af foreningens jubilæumsbog "Sammen om naturen" færdig. Efterfølgende gik bogen i trykken og lå klar i starten af 2021 og kunne herefter udsendes til foreningens medlemmer. Bogens produktion blev betalt af forlaget, som ligeledes overtog en lille andel af bøgerne til videresalg.

BFN's Naturkurser

Efter Covid-19 - udbruddet i foråret aflyste vi hele kursusprogrammet - inden da var tilmeldingerne allerede gået helt i stå på grund af pandemien.

I september gennemførte vi dog svampekurset med 10 deltagere.

D. 7. oktober gennemførte vi folkeuniversitetsforedraget "Livet på øer i havet og øer i landskabet" med lektor Michael Krabbe Borregaard, dog med begrænset deltagelse.

Ringmærkning

Gruppen har i 2020 ringmærket 15.200 fugle, heraf 1445 fuglekonger, 1032 munke og 778 løvsangere. Af særlige arter er der mærket 67 skestørke, 131 slørugler, 18 blåhalse, 55 ringdrosler, 89 rider, 93

havterner, 168 fjordterner, 39 dværgterner og 226 splitterner.

Blandt sjældenhederne var 1 brun løvsanger, 1 fuglekongesanger, hele 25 hvidbrynede løvsangere, 2 drosselrørsangere og 1 græshoppesanger.

Løvsangeren har i nogle år haft det svært, mens gransangeren er blevet meget mere almindelig. Tallene tyder nu heldigvis på et stigende antal løvsangere siden et lavpunkt omkring 2014. I 2020 blev der således mærket mere end dobbelt så mange løvsangere som i 2014.

BFN's Naturklub

Efter en god start i efteråret 2019, kom Naturklubben kom godt i gang igen den 7. marts 2020 med et godt forløb om fuglekasser og insekthoteller. Resten af sæsonen blev aflyst pga. Corona.

Den 22. august begyndte den næste sæson, som var planlagt til 6 lørdage. Fem af disse arrangementer blev gennemført, først med forholdsvis få deltagere, men efterhånden kom der flere med, så vi sluttede med samme deltagertal som året før.

Såvel medlemmer af BFN som naturvejledere fra Thisted Kommune har sikret det faglige niveau, så børnene har fået et godt udbytte af deres deltagelse.

Sidst på året modtog vi fra Nordea Fonden godt 26.000 kr. til brug for indkøb af materialer til naturvejledning.

Flagermusprojekt

Efter at have undersøgt flagermus i Thy gennem flere år tog BFN initiativ til et samarbejde om et omfattende pilotprojekt for flagermus i Nationalpark Thy i 2019. Foruden BFN var Naturstyrelsen Thy og Nationalpark Thy partnere som bidrog finansielt.

Projektet i 2019 gav spændende resultater som førte til ønsket om et mere omfattende projekt som udføres i 2020 og 2021. Foruden de oprindelige parter er også Thisted Kommune nu med i dette arbejde. Alle tre institutioner bidrager finansielt, mens BFN bidrager med udstyr. Projektet er støttet med 323.000 kr. fra 15. Juni Fonden. Endelig deltager Luise Munk Christensen som er specialestuderende i flagermus fra Københavns Universitet.

I 2020 blev der lyttet efter flagermus på 82 punkter i Nationalparken, dog særligt i Tved Klitplantage. Der blev foretaget identifikationer af flagermusart fra de optagne lyde 107.000 gange. Der blev fundet otte arter af flagermus og den sjældne Damflagermus blev fundet på 74 af de 82 undersøgte steder. Der var også ni optagelser af Langøret flagermus, en art der er set meget lidt til i Thy.

Hovedformålet er at undersøge hvilke naturtyper som flagermus især har brug for. Der ses på indflydelsen af skovtyper, skovalder, lysninger, skovbryn og meget mere. Ikke mindst Luise finder spændende sammenhænge.

Et andet vigtigt formål med undersøgelsen er at belyse effekten af de forvaltningstiltag som Nationalparken og Naturstyrelsen udfører. Det ser allerede nu ud til at små nyskrabede søer meget hurtigt bliver taget i brug af flagermus, bl.a. Damflagermusen.

I maj i år starter feltarbejdet igen og kører frem til september. Først i 2022 vil de endelige resultater ligge klar.

Naturforbedring

Naturgenopretningsprojektet ved Vestergaard i Faddersbøl blev påbegyndt i 2019, og projektet gennemføres planmæssigt. Der er anvendt forskellige metoder for genskabelse af naturlig vegetation, så der er mulighed for at undersøge effekten af de forskellige metoder. De transplanterede tørv viser god effekt, hvorimod det er for tidligt at vurdere effekten af frø og topjord.

Vores opgave i projektet er at være projektholder og foretage regnskabsføringen.

Nationalpark Thy

BFN har i 2020 været repræsenteret i Nationalparkbestyrelsen og i Rådet. Begge steder er der et godt samarbejde med de andre grønne foreninger, og samarbejdet bliver brugt aktivt til at bakke op om de grønne initiativer.

BFN er projektejer på to projekter i Nationalpark Thy. Det drejer sig om naturgenopretningsprojektet ved Vestergaard, som hovedsageligt er finansieret af Danmarks Naturfond samt Flagermusprojektet, som hovedsageligt er finansieret af 15. Juni Fonden.

Vi er også repræsenteret i styregruppen for trædestensprojektet, som er et omfattende projekt med tre trædesten til nationalparken ved Lodbjerg, Vorupør og Hanstholm samt 9 formidlingspunkter primært i den vestlige del af nationalparken.

Naturens Besøgsvener

Registreringerne af en række sårbare og truede plantearter på fastsatte lokaliteter er fortsat i 2020. Desværre er en stor del af forekomsterne ikke genfundet, og kun 14 ud af 47 besøgte bestande er intakte.

Naturens Besøgsvener vurderer ved besøgene behovet for naturpleje og angiver hvilken form for pleje, der er behov for. I nogle tilfælde foretager den besøgende selv denne pleje, og i andre tilfælde vil Naturstyrelsen foretage plejen. Det er vurderingen, at den udførte pleje har medført en væsentlig bedring af flere forekomsters trivsel.

Fotosafari

11 unge mennesker var tilmeldte, heraf var de otte gengangere fra året før.

I samarbejde med Riggilde Life havde vi lavet et program, som omfattede de fem kategorier: macro, vand i bevægelse, former i naturen, naturpleje, og biodiversitet. Vi havde to aflysninger pga. Corona. Thisted kommune fastholdt deres løfte om præmier. Det er tydeligt at se en fantastisk udvikling hos de unge, som har været med i flere år, og det er så glædeligt.

Afslutning

Til sidst tak til medlemmerne for en fantastisk opbakning til arbejdet, og tak til nøglepersonerne og andre i foreningen, som yder en uegennyttig indsats til gavn for den nordvestjyske natur.

Der har i 2020 været udbudt lige så mange aktiviteter som i tidligere år, men pandemien har været årsag til mange aflysninger. Alligevel er det lykkedes at holde mange aktiviteter i gang, så året har med disse særlige begrænsninger trods alt været meget tilfredsstillende.

Tak for indsatsen i 2020.

Poul Nystrup Christensen
formand